

KURUMSAL İZLEME RAPORU

DİCLE ÜNİVERSİTESİ

İzleme Takımı

PROF. DR. ÖZLEM ÜLGER (TAKIM BAŞKANI)

PROF. DR. SÜLEYMAN DOĞAN (AKADEMİK DEĞERLENDİRİCİ)

PROF. DR. MUSA ÖZATA (AKADEMİK DEĞERLENDİRİCİ)

GİRİŞ

ÖNSÖZ

Ülkemiz yükseköğretim kurumlarında kalite güvence sisteminin geliştirilmesi kapsamında Dicle Üniversitesi, Yükseköğretim Kalite Kurulu tarafından 2017 yılı değerlendirme programına alınmıştır. Dicle Üniversitesi'nin kurumsal dış değerlendirmesi beş kişilik değerlendirme takımı tarafından yürütülmüştür. Bu değerlendirme sonrasında Kurumsal Geri Bildirim Raporu; kuruma yönelik kalite güvence sistemi, eğitim ve öğretim, araştırma ve geliştirme, toplumsal katkı ve yönetim sistemi alanlarında yapılan yerinde inceleme, bu alanlarla ilgili olarak kurumun 2015 ve 2016 yılları için hazırlamış olduğu Kurum İç Değerlendirme Raporları, 2014-2019 Dönemi Stratejik Planı, faaliyet raporları ve diğer ilgili raporlar ile bilgi ve belgelerin değerlendirilmesi ile hazırlanmıştır.

2020 yılı itibarıyla, YÖKAK tarafından sürdürülen Kurumsal İzleme Programı kapsamında, üç kişilik izleme takımı tarafından yeniden değerlendirilmiştir. Değerlendirme süreci, 2017 yılı Kurumsal Geri Bildirim Raporu, 2019 yılı Kurumsal İç Değerlendirme Raporu incelemesi ve 24.12.2020 tarihinde bir günlük çevrim içi ziyaret ile gerçekleştirilmiştir.

Dicle Üniversitesi'nde yükseköğretim kalite kültürünün oluşturulması ve sürdürülmesi kapsamında, özellikle çevrim içi ziyaretimizin verimli geçmesi için büyük çaba harcayan başta Rektör Prof. Dr. Sayın **Mehmet KARAKOÇ** ve Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Sayın **Ahmet TANYILDIZ** olmak üzere ziyaret sırasında bilgi ve görüşlerini samimiyetle paylaşan Dicle Üniversitesi Kalite Komisyonu üyelerine, Üniversite yöneticilerine, akademik ve idari personeline desteklerinden dolayı teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Dicle Üniversitesi Kurumsal Dış Değerlendirme Takımı

Genel Bilgiler

Dicle Üniversitesi'nin Kurumsal İzleme Programı kapsamında, 2017 yılında Kurumsal Dış Değerlendirme programı ile gerçekleşen değerlendirme sürecine ilişkin hazırlanan Kurumsal Geri Bildirim Raporu (KGBR) ve 2019 Yılı Kurum İç Değerlendirme Raporu (KİDR) Yükseköğretim Kalite Kurulu tarafından görevlendirilen değerlendirme takımımız tarafından incelenmiştir. Ayrıca Üniversite tarafından kamuya açık bir şekilde web sitesinde paylaşılmış stratejik plan, faaliyet raporları, Avrupa Kredi Transfer Sistemi (AKTS) bilgi paketleri ve diğer bilgi, belge ve raporlar ile haberler ve duyurular detaylı bir şekilde incelenmiştir. Takım üyeleri tarafından çevrim içi ziyaret öncesinde ve sonrasında çevrim içi ortamda Üniversite'nin dış değerlendirme ölçütleri üzerinden ön değerlendirmesi yapılmıştır. Ön değerlendirme sonucunda ulaşılamayan bilgi, belge ve kanıtlar Üniversite üst yönetimine iletilmiştir. Üniversiteden gelen cevaplar ve belgeler ekip tarafından gözden geçirilmiş ve kayıt altına alınmıştır. Dicle Üniversitesi'ne 24 Aralık 2020 tarihinde çevrim içi ziyaret gerçekleştirilmiştir. Bu ziyaret sırasında Üniversite üst yönetimiyle (Rektör), Kalite Komisyonu üyeleri ve Senato üyeleri ile görüşülmüştür. Ayrıca araştırma birim ve merkez yöneticileri, Üniversite açısından stratejik önemi olan Mühendislik Fakültesi, Tıp Fakültesi, Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu ve Atatürk Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu akademik personeli ile odak grup görüşmeleri yapılmıştır.

Kurum İç Değerlendirme Raporu ile stratejik plan ve diğer plan, rapor, bilgi ve belgelerin yanı sıra çevrim içi ziyaret değerlendirmeleri sonucunda hazırlanmış olan İzleme Raporu'nun Dicle Üniversitesi'nin sürekli yenileme ve gelişim sürecine katkı vermesini diliyoruz.

Kurum Hakkında Genel Bilgiler

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Profesörler Kurulu'nun 3 Aralık 1966 tarih ve 345 sayılı kararıyla Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi'nin gözetim ve denetimine bağlı olarak Diyarbakır Tıp Fakültesi kurulması önerilmiştir. Bu öneri, Ankara Üniversitesi Senatosu'nun 13 Aralık 1966 tarih ve 520 - 3364 sayılı kararı ve Millî Eğitim Bakanlığı'nın, 23 Aralık 1966 tarih ve 030/24234 sayılı yazısı ile onaylanmıştır. Böylece 23 Aralık 1966'da Diyarbakır Tıp Fakültesi kurulmuştur. Diyarbakır Tıp Fakültesi, eğitime Ankara'da başlamış daha sonra Diyarbakır'da eğitim vermeye devam etmiştir. 1973'te Fen Bilimleri Fakültesi'nin kurulması ile beraber iki fakülteye sahip Diyarbakır Üniversitesi

kurulmuştur. Diyarbakır Üniversitesi'nin adı, 22.06.1982'de 4 1 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile Dicle Üniversitesi olarak değiştirilmiştir. Bu KHK ile kurulan Hukuk Fakültesi ve Mühendislik-Mimarlık Fakültesi ile birlikte Milli Eğitim Bakanlığı'ndan devir alınan Yüksekokullar da Dicle Üniversitesine bağlanmıştır. 19.717 dönüm açık alan ve 526.640,45 metrekare kullanılabilir kapalı alanı bulunan Dicle Üniversitesi, merkez kampüste ayrıca Bismil, Çermik, Çüngüş, Ergani, Kulp, Lice ve Silvan ilçelerinde bulunan birimlerinde faaliyetlerini sürdürmektedir.

Dicle Üniversitesi bünyesinde eğitim-öğretim hizmeti sunan 15 Fakülte, 4 Enstitü, 4 Yüksekokul, 1 Konservatuvar, 12 Meslek Yüksekokulu, 31 Uygulama ve Araştırma Merkezi bulunmaktadır. Bu birimlerle 75 ön lisans programı, 96 lisans programı, 120 yüksek lisans programı, 40 doktora programı ve 3 tane çift ana dal programı sürdürülmektedir. Dicle Üniversitesi'nin bugün 1861 kadrolu akademik personeli, 1741 idari kadrolu personeli ile eğitim-öğretim, araştırma-geliştirme faaliyetlerinin yanı sıra başta Diyarbakır olmak üzere bölgeye sunduğu en önemli hizmetlerden biri, sağlık hizmetidir.

Çevre illere, yaklaşık 5 milyon nüfusa 791 yataklı Araştırma ve Uygulama Hastanesi (Ana Hastane), 102 yataklı Çocuk Hastanesi, 59 yataklı Onkoloji Merkezi, 165 yataklı Kardiyoloji Hastanesi, 101 yataklı Acil ve Travmatoloji Hastanesi olmak üzere toplam 1218 yatak kapasitesi ile hizmet etmektedir.

2017 yılı Kurumsal Dış Değerlendirme Programı raporunda ifade edilen güçlü yanların, yönetsel değişikliklere rağmen, kurumsal yapının devamı sağlanarak sürdürüldüğü anlaşılmaktadır. Üst yönetimin, kalite güvencesi süreçlerini yapılandırma çabası, akademik ve idari personeli sürece dahil etme teşviki ve desteği, kurum genelinde kalite kültürünün benimsenmesi yönünde yaptığı planlar ve bazı çalışmalar değerlidir.

Kurum içi araştırma desteğinin yeterli düzeyde olması, yeni yönetim tarafından da önemsenen bir konudur. DÜBTAM'da akredite olmuş parametrelerin olması ve arttırılması yönünde çabaların olması, iç kontrol standartlarının kurum genelinde yapılıyor ve bazı birimlerde yayımlanıyor olması, UYGAR merkezlerinin 29'unun aktif olarak çalışıyor olması değerlidir.

Toplumsal fayda ve Üniversite'nin tanınırlığını arttırmaya yönelik çok sayıda ulusal ve uluslararası panel, çalıştay ve konferansın yapılması, topluma hizmet sunan güçlü üniversite hastanelerinin bulunması, sağlıkta kalite standartları çalışmalarının yürütülüyor olması ve tüm bu çalışmaların Kurum genelinde bilinmesi ve benimsenmesi güçlü yan olma özelliğini korumaktadır. Öğrencilerin kurum üst yönetimi ve birim yöneticileriyle iletişimlerinin kolay, ulaşılabilir ve güçlü olması, öğrencilerin genel olarak memnuniyetlerinin yüksek olması öğrenci merkezli yaklaşımın önemli göstergelerinden biri olarak devamlılığını sürdürmektedir. Atama ve yükseltmelerin ihtiyaç, etkililik ve liyakat esasına dayalı olarak sürdürüleceğine ilişkin kararlar alınması ve araştırma-geliştirmeyi destekleyecek kriterlere yer verilecek uygulamaların hayata geçirilmesi ve akademik personelin mesleki gelişim konusunda teşvik ediliyor olması önemlidir. Dış paydaşların üniversite ile işbirliği yapma konusunda istekli olması ve bu katkı ile bölgeye hizmet sunacak yeni projelerin geliştirilmesi Üniversite'nin bulunduğu bölge ve hizmet açısından değerlidir.

Bilgi yönetim sisteminin kurum içerisinde etkili iletişimi sağlıyor olması, kalite yönetim sisteminin bilgi yönetim sistemini destekleyecek şekilde yapılandırılması kalite süreç yönetimine katkı sağlayacaktır.

Bazı fakültelerin akreditasyon çalışmalarını başlatması ve Tıp Fakültesi'nin akredite olması, Kurum genelinde akreditasyon çalışmalarının yaygınlaştırılması ve programların teşvik edilmesi için akreditasyon komisyonu kurulmuş olması kalite süreçlerine katkı sağlayacaktır. Kariyer merkezinin bulunması, uluslararasılaşma açısından birçok etkili adımların atılmış ve atılıyor olması güçlü yan olma özelliğini sürdürmektedir.

Üniversite'nin tüm birimlerinde uygulanmamakla birlikte, bazı birimlerde gereksinim dahilinde Eğitimcilerin Eğitimi Programının uygulanıyor olması önemlidir. Uzaktan eğitim süreci kapsamında, yetkinlik gelişimine katkı sağlayacak eğitimcilerin eğitimi programının çevrim içi programlarla tüm eğitimcilere açık erişimle sunulması değerlidir.

Uzaktan eğitim sürecinin, tüm birimler tarafından farklı yöntem ve içerikler ile uygulanıyor olması, alt yapı olanaklarının uzaktan eğitim sürecini desteklemek amacıyla iyileştiriliyor olması Üniversite'nin güçlü yanlarıdır.

KALİTE GÜVENCESİ SİSTEMİ

KGBR'ye göre gelişmeye açık yanlar	İzleme Değerlendirmesi
Kalite Güvencesi Politikasının kapsayıcı ve standartlara ve/veya amaca uygun şekilde hazırlanmaması,	Kurumun internet sitesinde ilan edilmiş kalite politika belgesi bulunmaktadır. Kalite politikası; eğitim, araştırma, toplumsal katkı, öğretim elemanlarının yetkinliğini geliştirilmesi, örgütsel yapıda katılımcı yönetim anlayışının benimsenmesi, sürekli gelişme ve müşteri memnuniyetine önem verilmesi, kurumsal kalite kültürünün oluşturulması ve yaygınlaştırılması vb. konuları kapsamaktadır. Kalite güvence politikası mevcut haliyle kapsayıcı olup, standartlara ve amaca uygun olarak hazırlanmıştır.
Kurum İç Değerlendirme Raporunda üniversitedeki çalışmaların 2015-19 Stratejik Planına göre devam ettiğinin belirtilmesine karşın stratejik planın genel olarak benimsenmemiş olması	Kurumun stratejik plan geleneği mevcuttur. Misyon ve vizyonu tanımlanmıştır. Değerleri belirlenmiştir. Hedef ve amaçlar açık bir şekilde ortaya konulmuştur. Ancak Kurumun misyon, vizyon, amaç ve hedefleri arasında birbiri ile uyumlu olmayan maddeler bulunmaktadır (Örneğin misyonunda sağlık hizmetleri alanında sürükleyici bir kurum olma özelliğinden bahsedilirken, Vizyonda bu özelliği yönelik herhangi bir atıfta bulunulmamıştır ya da "Türkiye'nin en iyi üniversiteleri arasında yer almak gibi bir hedeften bahsedilmeden Dünyanın en iyi üniversiteleri arasında yer almak vizyon olarak belirlenmiştir). Stratejik planın kurum genelinde benimsenmesi noktasında halen birtakım sıkıntıların mevcut olduğu gözlenmiştir.
Üniversitede özel yaklaşım gerektiren bireyler için fiziksel erişilebilirlik alanında bazı iyileştirmelerin olmasına karşın eğitimsel erişilebilirlik hususunda yapılması gerekenlerin bulunması,	Üniversitede özel yaklaşım gerektiren öğrencilere yönelik önemli düzenlemeler yapılmış ve bu konuda oldukça büyük mesafeler kat edilmiştir. 2019-2020 Akademik Yılında Engelliler Uygulama ve Araştırma Merkezi tarafından üniversiteye yeni kayıt yaptıran özel gereksinimli öğrencilere yönelik oryantasyon eğitimi yapılmıştır. Özel gereksinimli öğrencilerin talepleri ve gereksinimlerine uygun olarak sınıflarda okuyucu hizmeti verilmektedir. Özel gereksinimler alanında toplumsal anlamda farkındalık ve duyarlılık düzeyini artırmaya yönelik seminer, konferans, çalıştay, panel, sergi, gezi, kurslar ve atölye çalışmaları düzenlenmektedir. Yükseköğretim Kurulu tarafından 2018 yılında ilk kez verilen Engelsiz Üniversite Bayrak Ödülleri Kapsamında Dicle Üniversitesi Kampüsü "Sosyo-Kültürel Faaliyetlerde Erişilebilirlik Bayrak Ödülü"nü (Mavi Bayrak), "Eğitimde Erişilebilirlik Bayrak Ödülü"nü ise (Yeşil Bayrak) Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi almaya hak kazanmıştır. Ayrıca Dicle Üniversitesi Kampüsü Mekanda Erişilebilirlik (Turuncu Bayrak), Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi ise Mekanda Erişilebilirlik (Turuncu Bayrak) ve Sosyo-Kültürel Faaliyetlere Erişilebilirlik (Mavi Bayrak) aday ödülleri almaya hak kazanmıştır. Özel gereksinimli öğrencilere yönelik "engelli öğrenci akademik danışmanı" bulunmaktadır. Görme engelli öğrencilerin akademik hayatlarını desteklemek amacıyla her yıl gönüllü

	<p>öğrenciler tarafından ders kitapları, ders notları ve romanlar sesli hale getirilmektedir. Kütüphanede 150 tane sesli kitap bulunmaktadır. Dicle Üniversitesi Engelliler Uygulama ve Araştırma Merkezi ve Kütüphane Daire Başkanlığı öncülüğünde, Merkez Kütüphane içerisinde görme engelli öğrenciler için "Engelsiz Kütüphane" bölümü oluşturulmuştur. Engelsiz Kütüphanede, şekil kabartma cihazı, kabartma harfli (Braille) yazıcı yine Braille alfabesine uygun klavye, daktilo ile taşınabilir kitap okuma cihazı ekran okuma programı (JAWS) yüklü bilgisayarlar ve 200 tane kabartma kitap bulunmaktadır. Dicle Üniversitesi Özel Gereksinimli Öğrenciler Eğitim-Öğretim ve Sınav Uygulamaları Yönergesi mevcuttur. Dicle Üniversitesi Engelliler Uygulama ve Araştırma Merkezi tarafından gönüllü öğrencilere sesli kitap okuma eğitimi verilmektedir. Mezuniyet sonrası uygun iş olanaklarının sağlanması konusunda özel gereksinimli öğrencilere destek sağlanmaktadır.</p>
<p>Kalite güvence sisteminin üniversitede yaygınlaştırılması konusunda üst yönetimde iyi niyet olmasına karşın henüz tam anlamıyla bu sistemin üniversite genelinde sahiplenilmemiş, yaygınlaştırılmamış ve içselleştirilmemiş olması,</p>	<p>Kurum kalite kültürünü tüm birimlere yaygınlaştırmak üzere birim kalite ve akreditasyon komisyonları kurulmuş ve çalışmalarına başlamıştır. Yönetmelik süreçleri iyileştirme ve kalite kültürünü artırma çabalarının yanı sıra, eğitim öğretim ve araştırma geliştirme süreçlerinde kalite kültürünü yaygınlaştırmak üzere TS EN ISO 9001:2015 standardı 12.11.2018 tarihinde uygulanmaya başlanmıştır. 21.05.2019-23.05.2019 tarihleri arasında Türk Standartları Enstitüsü (TSE) tarafından yapılan dış tetkikler sonucunda 27.06.2019 tarihinde Kalite Yönetim Sistemi Belgesi almaya hak kazanmıştır. Kurum KGBR'de gelişmeye açık yan olarak belirtilen hususlarda aldığı önlemler ile kalite sisteminin kurulması sürecini büyük ölçüde tamamlamıştır. Mevcut haliyle kurumda kalite kültürünün oluşturulması, yaygınlaştırılması açısından büyük bir ilerleme sağlandığı gözlenmekle birlikte, sistemin içselleştirilmesi noktasında daha fazla gayret gösterilmesi gerektiği gözlenmiştir.</p>
<p>Hemen hemen tüm alanlarda, kalite güvence uygulamalarının belgelenmemiş olması ve kalite güvence çevrimlerinin uygulanmıyor olması,</p>	<p>Kurum oluşturduğu kalite güvence sistemi ile tüm birimlerde kalite kültürünün oluşmasını sağlamıştır. Kurulan sistem ile kalite güvence çevrimleri uygulanmaya başlanmıştır. Ancak bazı ölçütlere ilişkin çevrimlerin uygulamasında sıkıntılar olduğu gözlenmiştir (Örneğin; memnuniyet yönetim sistemi, mezunlarla ilişkiler vb).</p>
<p>Üniversitede eğitim-öğretim, araştırma-geliştirme ve yönetim süreçlerinin planlama ve uygulama aşamaları kısmen gerçekleştiriliyor olsa da sürekli iyileştirme kapsamında PUKÖ döngüsünün tüm aşamalarının uygulanmıyor olması,</p>	<p>Kurumda iç kalite güvence mekanizmaları, mekanizmaların ne şekilde devreye gireceği, iş akış şemaları bellidir. Sorumluluklar ve yetkiler tanımlanmıştır. Eğitim-öğretim, AR-GE, uluslararasılaşma, akreditasyon sosyal sorumluluk ve topluma hizmet ve kalite yönetim sistemi başlıklarında PUKÖ çevrimleri tanımlanmıştır. Kurumda KYS kapsamında 02.05.2019-10.05.2019 ve 02.12.2019-10.12.2019 tarihlerinde 2 adet iç tetkik gerçekleştirilmiştir. İç tetkikler sonucunda tespit edilen uygunsuzluklar ve düzeltici faaliyetler Sistem Performans Raporlarıyla ayrıntılı olarak yönetime sunulmuştur. Ancak yönetimin bu tür sorunların çözümü konusunda ne tür uygulamalar yaptığı hakkında bilgi verilmemiştir. Memnuniyet sistemi hakkında ve memnuniyet</p>

	<p>sisteminden gelen geri bildirimler hakkında ne tür işlemler yapıldığı hakkında bilgi bulunmamaktadır.</p> <p>Kurum olgunluk seviyesini; “Kurumun tüm alanları ve süreçleri kapsayacak şekilde iç kalite güvencesi mekanizmaları (süreçler, PUKÖ çevrimleri, görevler, yetki ve sorumluluklar, kalite araçları) bulunmakta olup; bu iç kalite güvencesi mekanizmalarından bazı uygulama sonuçları elde edilmiştir. Bu mekanizmalar kurumdaki bütüncül kalite yönetimi kapsamında yürütülmektedir.</p>
<p>İç kontrol standartlarının bazı birimlerde yayınlanıyor olmasına karşın, İç kontrol standartlarına uygunluğun değerlendirilmiyor olması,</p>	<p>Kurum tanımlanan performans göstergelerini, yıllık hazırlanan idare faaliyet raporlarıyla izlenmektedir. Ayrıca TS EN 9001:2015 Kalite Yönetim Sistemi kapsamında da performans göstergeleri tanımlanmıştır. Bu göstergeler, üniversite genelinde 6 aylık periyotlar halinde raporlanmaktadır. Birimlerin sorumlu oldukları prosesler ile ilgili olarak DÜ-FRM-005 Proses Faaliyet İzleme Formu doldurularak belirlenen periyotlarda değerlendirilmek üzere Kalite Geliştirme Koordinatörlüğüne bildirilmektedir. Üniversite genelinde 6 aylık periyotlu 2 adet Sistem Performans Raporu düzenlenmektedir. Ayrıntılı performans göstergeleri ve değerlendirme sonuçları Sistem Performans Raporlarında yer almaktadır. Üniversite performans göstergeleri 2020-2024 Stratejik planında belirlenen stratejik amaçlara yönelik performans göstergeleri ve sorumlu birimler, yıllık hazırlanan performans programı Dicle Üniversitesi 2020-2024 Stratejik Planında değerlendirilmiştir.</p> <p>Performans göstergeleri sistematik olarak izlenmekle birlikte, elde edilen sonuçların paydaşlarla birlikte değerlendirilmesi ve karar alma sürecinde kullanıldığına ilişkin yeterli kanıt bulunmamaktadır.</p>
<p>Akreditasyon hazırlık çalışmalarının birkaç bölümde yapılıyor olmasına karşın, bu çalışmaların üniversite geneline henüz yayılmamış olması</p>	<p>Üniversite Akreditasyon çalışmaları Kalite Komisyonu Akreditasyon Çalışma Grubu tarafından planlanmakta ve yürütülmektedir. Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi, Mezuniyet Öncesi Tıp Eğitimi programı akredite olmuştur. Kurum 2019 yılı içerisinde TS EN ISO 9001:2015 Kalite Yönetim Sistemi belgesi almaya hak kazanmıştır. D.Ü Bilim ve Teknoloji Uygulama ve Araştırma Merkezi, birçok parametrede TÜRKAK TS EN ISO/IEC 17025:2017 belgesi almış bulunmaktadır.</p> <p>Tıp Fakültesi ve Bilimsel ve Teknolojik Uygulama ve Araştırma Merkezinin (DÜBTAM) almış olduğu akreditasyon belgelerinin geçerliliği devam etmektedir. Ayrıca diğer birimlerde de akredite olmak için çalışmalar başlatılmıştır. Edebiyat Fakültesi Çağdaş Türk Lehçeleri İçin FEDEK başvurusu, Mühendislik Fakültesi Makine İnşaat ve Elektrik Elektronik Mühendisliği bölümü için MÜDEK başvurusu, İlahiyat Fakültesi İlahiyat Programı İçin İlahiyat Akreditasyon Programına başvurusu yapılmıştır. Fen Bilimleri Enstitüsü Makine Mühendisliği ile Elektrik Elektronik Mühendisliği için başvuru yapmış, İnşaat Mühendisliği için çalışmalar devam etmektedir. 2020 yılı için Fen Fakültesi Biyoloji, Matematik, Kimya bölümleri FEDEK başvurusu yapmayı planlamaktadır.</p> <p>Mevcut faaliyetler göz önüne alındığında akreditasyon çalışmalarının devam ettiği ve bu konuda çaba sarf edildiği</p>

Kurum İç Değerlendirme Raporlarının kapsayıcı ve katılımcı bir yaklaşımla hazırlanmıyor olması	<p>gözlemlenmiştir.</p> <p>Stratejik planın hazırlanması sürecinde iç ve dış paydaşlardan katkı alındığı belirtilmekle birlikte KİDR de bu konuda kanıtlar sunulmamıştır. Kurumun hedefleri, alt hedefleri ve eylemlerin zamanlaması, önceliklendirilmesi, sorumluları mali kaynaklarına ilişkin net bilgiler ve kanıtlar sunulması uygun olacaktır. Stratejik planda tanımlanmış misyon, vizyon, stratejik amaç ve hedefleri gerçekleştirmek amacıyla yapılan uygulamalar hakkında yeterli düzeyde kanıt sunulmadığı görülmüştür. Ayrıca stratejik plan hazırlama sürecinde iç ve dış paydaşlara yapılan anketler kanıtlar arasında yer almamaktadır. Stratejik plan hazırlanırken bir önceki plandan ne ölçüde istifade edildiğine dair bilgilere de rastlanmamıştır.</p> <p>Kurum KİDR'inin çok uzun olduğu ve stratejik planda ya da diğer raporlarda yer bilgileri tekrarladığı görülmüştür. KİDR yazılması sürecinde daha öz bilgiler sunulması faydalı olacaktır.</p>
Kurumsal web sayfasının kullanıcı dostu olmaması,	Kurumsal web sitesinin öğrencilerin, öğretim elamanlarının ve diğer dış paydaşların gereksinimlerini karşılayacak niteliğe kavuşturulması gerekmektedir.
Rektör ve birimler düzeyinde dış paydaşlarla etkili ilişkilerin varlığı gözlenmesine karşın kurum ile dış paydaşlar arasında düzenli, amaç odaklı toplantıların yapılmıyor olması	Kurum elektronik ortamda cevaplanmak üzere iç ve dış paydaşlara yönelik anket çalışması düzenlemiş ve paydaş görüşleri almıştır. Ancak kurumun dış paydaşları ile düzenli ve amaç odaklı toplantılar yapma açısından eksikleri olduğu ve yeterince toplantı yapmadığı görülmüştür. Paydaşların karar alma süreçlerine katılımının artırılması gerekmektedir.
Öğrencilerin karar verme mekanizmalarına katılması için yapılandırılmış bir sistemin bulunmaması	Kurum öğrencilerin karar alma sürecine aktif katılımı sağlandığını belirtmekle birlikte bu süreci ne şekilde gerçekleştirdiğine yönelik yeterli kanıt sunamamıştır. Ayrıca öğrenci temsilcisinin Kalite Komisyon toplantılarına katıldığı belirtilmiştir. Öğrencilerin karar verme mekanizmalarına katılımı yönünde daha etkin davranılması gerekmektedir.
Mezunlarla iletişimde birim ve ikili ilişkilerin bulunmasına rağmen yapılandırılmış mezun izleme sisteminin bulunmaması	Kurumda Mezun İzleme Sistemi bulunmakla birlikte, sisteminin mezunlar tarafından etkin kullanılmaması, işverenlerle düzenli danışma kurulu toplantılarının yapılmaması nedeniyle dış paydaş katılımının sınırlı olduğu ve bu nedenle işgücü piyasası analizlerinin yapılamadığı beyan edilmiştir.
Bazı birimlerde Eğiticilerin Eğitimi Programının uygulanıyor olması güçlü yan olmasına karşın, Eğiticilerin Eğitimi kapsamındaki faaliyetlerin öğrencilerin öğrenim kazanımları ile ilişkilendirilmesinin sağlanmaması	Kurumda eğiticilerin eğitimine yönelik faaliyetlerin yapılmadığı bilgisi alınmış ve yeni süreç ile birlikte başlatılacağı anlaşılmıştır. Görüşme yapılan öğretim elamanları, eğiticilerin eğitimi faaliyetlerine büyük bir gereksinim olduğunu dile getirmiştir.
Kurum paydaşlarının kalite güvence sistemine katılımına yönelik yapılandırılmış bir sistemin olmaması,	Kurum paydaş ilişkilerine önem verdiğini dile getirmekle birlikte, özellikle dış paydaşların kalite güvence sistemine katılımına yönelik halen yapılandırılmış bir sistemin olmadığı ve paydaş katılımında sürekliliğin sağlanmadığı görülmüştür.

EĞİTİM VE ÖĞRETİM

KGBR'ye göre gelişmeye açık yanlar	İzleme Değerlendirmesi
<p>Öğrencilerin genellikle eğitim, bilgi sistemi kapsamındaki AKTS, program yeterlilikleri ve öğrenme kazanımları konusunda yeterli bilgilerinin bulunmaması</p>	<p>Bu gelişmeye açık yan ile ilgili olarak Üniversite'nin hazırlamış olduğu KİDR'in (2019) ilgili bölümündeki açıklamalar ile kanıtlar incelenmiştir. Ayrıca uzaktan saha ziyareti öncesinde Üniversiteden, öğrencilerin eğitim, bilgi sistemi kapsamındaki AKTS, program amaçları, yeterlilikleri ve öğrenme kazanımları konusunda bilgilendirilmesine ve farkındalıklarının artırılmasına yönelik tanımlı süreçlerin (yönetmelik ve yönergeler) işletildiğine/uygulandığına ilişkin kanıt(lar) istenmiştir.</p> <p>Üniversite'nin yanıtı, "Üniversitemiz programlarında okutulan derslerin bilgileri ve içerikleri Türkçe ve İngilizce olarak https://obs.dicle.edu.tr/oibs/bologna/ adresinden öğrencilerimiz dahil olmak üzere bütün paydaşlarımıza açık durumdadır. Müfredat değişikliği durumunda da derslerin içerikleri belirlenen süre içerisinde değiştirilmektedir." şeklinde olmuştur.</p> <p>Üniversite'nin web sayfasında Ders Bilgi Paketini iç ve dış paydaşlara ilan ettiği görülmüştür. Web sayfasındaki Ders Bilgi Paketi incelendiğinde, bazı birimlerde öğrenci bilgi paketlerinin Türkçe ve İngilizce versiyonlarının arzu edilen nitelikte güncellendiği görülmüştür. Ancak bazı birimlerde program çıktıları ile Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi ilişkisinin kurulmadığı ve İngilizce versiyonlarının bulunmadığı, bazı birimlerde ise bilgi paketlerinin olmadığı belirlenmiştir (https://obs.dicle.edu.tr/oibs/bologna/). Bazı programlarda da derslerin öğrenme kazanımlarının (karma ve uzaktan eğitim de dahil) tanımlanmasının yapılmadığı ve program çıktıları ile ders kazanımları eşleştirmesinin kurulmadığı tespit edilmiştir. Üniversite'nin Ders Bilgi Paketinin güncellenmesine ilişkin kurumsal geleneği ve kapasitesinin olduğu, ancak bu süreç ve işlemleri çeşitli nedenlerle Üniversite genelinde tamamlayamadığı anlaşılmıştır. Üniversite'nin Ders Bilgi Paketinin tüm birimleri kapsayacak şekilde periyodik olarak güncellenmesi, iç ve dış paydaşlara ilan edilmesi, gelişmeye açık yan olarak değerlendirilmektedir.</p>
<p>Derslerin AKTS'nin gerçekçi öğrenci iş yüküne ve kredilerin güncellenmesinde öğrencilerden geri bildirimlerine (iş yükü anketleri) dayanılarak yapılmıyor olması</p>	<p>Bu gelişmeye açık yan ile ilgili olarak Üniversite'nin hazırlamış olduğu KİDR'in (2019) ilgili bölümündeki açıklamalar ile kanıtlar incelenmiştir. Ayrıca uzaktan saha ziyareti öncesinde Üniversiteden, derslerin AKTS'lerinin öngördüğü gerçekçi öğrenci iş yüküne ve kredilerin öğrenci geri bildirimlerine (iş yükü anketleri) dayanılarak güncellendiğine dair kanıt(lar) istenmiştir.</p> <p>Üniversite'nin yanıtı, "Mevcut durumda anket uygulaması yapılmamaktadır. Bu konuda Eğitim Öğretim Çalışma Grubu'nca çalışma yapılması planlanmaktadır." şeklinde olmuştur.</p> <p>Saha ziyaretinde bu kapsamda, 1 AKTS'ye karşılık gelen iş</p>

	<p>yükünün genellikle 25-30 saat olarak hesaplandığı belirtilmiştir. Ancak derslerin AKTS'lerinin öngördüğü gerçekçi öğrenci iş yükünün ve kredilerin, öğrenci geri bildirimleri esas alınarak hesaplanması ve güncellenmesi sürecinin Üniversite genelinde işletildiğine dair bir kanaat oluşmamıştır. Bununla birlikte, Üniversite Eğitim Öğretim Çalışma Grubu çabası ile bu konuda çalışma yapılmasının planladığının belirtilmesi önemli görülmektedir. Öte yandan, öğrencilere yönelik memnuniyet anketleri uygulamasının da sistematik ve sürekli olmadığı, birimden birime farklılık gösterdiği ve sonuçlarının etkin olarak kullanılmadığı anlaşılmıştır. Ayrıca öğretim programlarının bir kısmının zorunlu-seçmeli ders dengesini yansıtmadığı, kültürel derinlik ve farklı disiplinleri tanıma imkanını sağlayacak şekilde oluşturulmadığı görülmüştür. Derslerin AKTS'lerinin öngördüğü gerçekçi öğrenci iş yükünün ve kredilerin, Üniversite genelinde öğrenci geri bildirimleri esas alınarak hesaplanması ve güncellenmesi sürecinin işletilmesi gelişmeye açıktır.</p>
<p>Program yeterlilikleri, öğrenme kazanımları AKTS ve değerlendirme yöntemleri hazırlanmış ve web sitesinde bilgi paketi uzantısında yer almasına karşın paydaşların da katılımının sağlandığı güncelleme plan ve sürecinin tanımlanmamış olması</p>	<p>Üniversite'nin hazırlamış olduğu KİDR'in (2019) ilgili bölümündeki açıklamalar ile kanıtlar incelendiğinde, Ders Bilgi Paketinin ve eğitim programlarının Üniversite'nin bütününde periyodik olarak güncellendiğine dair yeterli kanıt elde edilmemiştir. Saha ziyaretinde de birimlerin, programların periyodik olarak güncellenmesine ilişkin yaklaşım, motivasyon ve katılımlarının farklılık gösterdiği izlenimi edinilmiştir. Ayrıca programların güncellenmesi sürecinde iç ve dış paydaş görüşlerinin sürekli ve sistematik bir şekilde alınmadığı tespit edilmiştir. Öğrenci iş yüküne dayalı tasarımlarda uzaktan eğitimle ortaya çıkan çeşitliliklerin göz önünde bulundurulmadığı kanaati oluşmuştur. Üniversite Eğitim Öğretim Çalışma Grubunun üniversite bütününde programların güncellenmesi süreç ve işlemlerini periyodik olarak yürütmesi beklenmektedir. Birimlerin, programların periyodik olarak iç ve dış paydaş görüşleri temelinde güncellenmesine ilişkin yaklaşım, motivasyon ve katılımları, gelişmeye açık yan olarak görülmektedir.</p>
<p>Üniversitede programların tercih edilme oranlarının izlendiğine dönük yapılandırılmış bir sistemin bulunmaması</p>	<p>Çevrim içi saha ziyareti öncesinde, KİDR incelemesinde Üniversite'de programların tercih edilme oranlarının izlendiğine dönük yapılandırılmış bir sistemin bulunup bulunmadığına ilişkin bilgi ve kanıt ulaşılmadığından, Üniversiteden, programlarının yıllar itibarıyla tercih edilme oranlarının izlenmesi, izlem sonuçlarının değerlendirilmesi ve bu yönde yapılan iyileştirmelere dair kanıt(lar) talep edilmiştir. Üniversite'nin yanıtı, "Mevcut durumda bu konuda bir çalışma yapılmamaktadır." şeklinde olmuştur.</p> <p>Saha ziyaretinde, lisans programlarının yıllar itibarıyla tercih edilme oranlarının Üniversite genelinde izlenmesi ve izlem sonuçlarını değerlendirerek gerekli iyileştirmeleri sağlayacak bir mekanizmanın henüz kurulup işletilmediği belirlenmiştir. Ancak bu konuda sistematik bir işlemin kurulması yönünde güçlü bir niyet ve iradenin olduğu gözlenmiştir. Öte yandan, mezunların istihdam verilerinin kapsamlı ve sistematik olarak</p>

	izlenmesi, gelişmeye açık yan olarak değerlendirilmektedir.
Etkin bir öğrenci merkezli öğrenme, öğretme ve değerlendirmenin uygulanmıyor olması, öğretim elemanları ve öğrencilerin bu konuda farkındalığın olmaması	<p>Etkin bir öğrenci merkezli öğrenme, öğretme ve değerlendirmenin uygulanmıyor olması, öğretim elemanları ve öğrencilerin bu konuda farkındalığın oluşması konusunda, uzaktan saha ziyareti öncesinde Üniversiteden, öğrenci merkezli öğrenme, öğretme ve değerlendirme süreci kapsamında, Eğitim Prosesleri ve DÜ Danışman Yönergesi gibi tanımlı süreçler dışında öğretim elemanlarının aktif öğretim yöntem ve teknikleri ile alternatif ölçme ve değerlendirme yöntem ve teknikleri konularında yetkinliklerinin artırıldığına dair kanıtlar ile öğrenci geri bildirimleri, şikayet ve talepleri esas alınarak yapılan iyileştirmelere ilişkin kanıt(lar) talep edilmiştir.</p> <p>Üniversite'nin yanıtı, "Eğitim Öğretim Strateji Belgesi 2020 Raporunda "3.2.5. Öğretim Elemanlarının Eğitsel Süreçlere İlişkin Niteliklerinin Geliştirilmesi" başlığı altında eğitimcilerin eğitiminden bahsedilmekle birlikte çalışmalar neticelenmemiştir. Öğrenci geri bildirimleri; anketler, birimlerde fiziki olarak yer alan öneri ve dilek kutuları, e-posta ve üniversitemiz kurumsal web sayfası üzerindeki "Bir Önerim Var" bağlantısı üzerinden alınmaktadır. Taleplerin çözümünde izlenecek yol ve yöntemler (K GK-TLM-005) formunda tanımlanmıştır. İlgili formlarımız kanıtlar klasöründe yer almaktadır." şeklinde olmuştur.</p> <p>Saha ziyaretinde, öğretim elemanlarının öğrenci merkezli öğrenme, öğretme ve değerlendirme konularında yetkinliklerinin artırılmasına ilişkin faaliyetlerin Üniversite genelinde sistematik ve sürekli bir şekilde yapılmadığı gözlenmiştir. Bununla birlikte, Üniversite'nin Eğitim Öğretim Strateji Belgesi'nde öğretim elemanlarının eğitsel süreçlere ilişkin niteliklerinin geliştirilmesinin hedeflendiğinin ve bu faaliyetlerin henüz sonuçlandırılmadığının belirtilmesi önemli görülmektedir. Üniversitede etkin ve görünür bir öğrenci merkezli öğrenme, öğretme ve değerlendirme sisteminin kurulması gelişmeye açık yan olarak değerlendirilmektedir. Üniversitede uzaktan öğretim uygulamalarının birimden birime farklılık gösterdiği, bazı birimlerde asenkron, bazı birimlerde ise senkron şeklinde yürütüldüğü, ölçme ve değerlendirme süreç ve işlemlerinde de arzu edilen düzeyde kurumsal bütünlüğün sağlanamadığı anlaşılmıştır. Ders kazanımlarına uygun sınav yöntemlerinin planlanmadığı ve kazanımlara uygun olarak sınav sorularının eşleştirilmesinin istenen ölçüde yapılmadığı izlenimi edinilmiştir. Üniversite'nin uzaktan öğretimle ilgili bütüncül, kapsayıcı ve güçlü bir yapı oluşturma niyetinde olduğu anlaşılmıştır. Öğrenci şikayetleri ve/veya önerileri için "Bir Önerim Var" adlı bir kanalın olduğu görülmüş, ancak bu kanalın öğrenciler tarafından kullanıldığına, adil ve etkin bir şekilde izlendiğine dair bir görüş oluşmamıştır.</p>
Yan dal ve çift ana dal programlarının Üniversitede uygulanmasına yönelik yönetmelik ve yönergeler mevcut olmasına karşın uygulanmasından	<p>Uzaktan saha ziyareti öncesinde Üniversiteden, yan dal ve çift ana dal programlarının artırılmasına yönelik alınan kararlara ve bu yönde yapılan iyileştirmelere dair kanıt(lar) istenmiştir.</p> <p>Üniversite'nin yanıtı, "Matematik ve Fizik bölümlerinde çift</p>

<p>kaynaklanan bazı hususların giderilebilmesi için teşvik edici kararların alınmasının gerekli olması</p>	<p>ana dal uygulamaya geçilmiştir. Yan dal uygulamasına geçilmemiştir. 2005-2006 yıllarında başlayan bu programlar dışında son yıllarda herhangi bir gelişme olmamıştır.” şeklinde olmuştur.</p> <p>Saha ziyaretinde de Fen Fakültesi dışında çift ana dal programlarını uygulayan ve bu programları artırmak isteyen başka bir birimin olmadığı kanaati oluşmuştur. Üniversitede yan dal ve çift ana dal programlarının artırılması ve üniversite seçmeli ders havuzunun geliştirilmesi, iyileştirmesi gelişmeye açık yan olarak görülmektedir.</p>
<p>Bazı birimlerde eğitimcilerin eğitimi programının uygulanıyor olması önemli olmakla birlikte, bu uygulamanın kapsam ve içerik açısından zenginleştirilerek tüm birimlerde yaygınlaştırılması</p>	<p>Çevrim içi saha ziyareti öncesinde Üniversiteden, eğitimcilerin eğitimi programlarının içerik açısından çeşitlendirilip zenginleştirildiğine ve üniversite genelinde uygulandığına ilişkin kanıt(lar) talep edilmiştir.</p> <p>Üniversite'nin yanıtı, “Herhangi bir çalışma mevcut değildir.” şeklinde olmuştur.</p> <p>Öğretim elemanlarına yönelik etkileşimli-aktif ders verme yöntemlerini ve uzaktan eğitim süreçlerini öğrenmeleri ve kullanmaları kapsamında, sistematik eğitimcilerin eğitimi programlarının düzenlenmediği izlenimi edilmiştir. Ancak saha ziyaretinde Üniversite'nin eğitimcilerin eğitimi programlarının çeşitlendirilmesi, zenginleştirilmesi, içerik açısından geliştirilmesi ve uygulanmasına ilişkin yaklaşım ve planlarının olduğu kanaati oluşmuştur. Nitekim, Üniversite'nin Eğitim Öğretim Strateji Belgesi'inde öğretim elemanlarının eğitsel süreçlere ilişkin niteliklerinin geliştirilmesinin hedeflendiği, ancak bu faaliyetlerin henüz sonuçlandırılmadığı belirtilmiştir.</p>
<p>Öğrenci yemekhaneleri, kütüphane ve okuma salonlarının yeterli olmaması</p>	<p>Bu gelişmeye açık yan ile ilgili olarak Üniversite'nin hazırlamış olduğu KİDR'in (2019) ilgili bölümündeki açıklamalar ile kanıtlar incelenmiştir. Ayrıca uzaktan saha ziyareti öncesinde Üniversiteden, öğrencilere yönelik merkezi yemekhane ile birimlerdeki yemekhanelerin gerek fiziksel gerekse sıhhi açıdan yeterli hale getirildiğine dair kanıt(lar) istenmiştir.</p> <p>Üniversite'nin yanıtı, “Üniversitemiz 2019 yılı içerisinde öğrencilere Merkez Kampüs içerisindeki 6 yemekhane (toplam alanı 2264 m² ve 5400 kişi kapasiteli), Silvan MYO, Ergani MYO, Çermik MYO, Bismil MYO olmak üzere 4 adet ilçe yemekhanesi (Toplam 240 m² ve 650 kişi kapasiteli) yemek hizmeti sunulmuştur. 2019 yılı içerisinde yemekhanelerde iyileştirme çalışmaları yapılmıştır. Yapılan iyileştirme çalışmalarında öğrenci memnuniyet anketi sonuçları göz önüne alınmıştır. Kütüphanemizin yeterliliğine ilişkin memnuniyet anketi yapılmaktadır. Memnuniyet anketleri kalite toplantılarında değerlendirilmekte ve ilgili düzeltme faaliyetleri uygulanmaktadır.” şeklinde olmuştur.</p> <p>Saha ziyaretinde de Üniversite'nin yemekhanelerinin gerek fiziksel gerekse sıhhi açıdan iyileştirmeye başladığı kanaati oluşmuştur. Kütüphaneye yeni kitapların alındığı ve birim kütüphanelerinin merkezi kütüphaneye bağlandığı anlaşılmıştır. Bu durum, Üniversite'nin güçlü yanı olarak değerlendirilmektedir. Elektronik yayın sayısının yıllar itibarıyla arttığı [39.715 (2018)-50.000 (2019)], ancak Üniversite'nin</p>

<p>Akademik personelin birimler arasında eşit dağılmamış olması</p>	<p>kendi bütçesiyle karşıladığı elektronik veri tabanlarının [21 (2016)-19,17-12 (2019)] azaldığı tespit edilmiştir. Üniversite'nin hazırlamış olduğu KİDR in (2019) ilgili bölümündeki açıklamalar ile kanıtlar incelenmiştir. Ayrıca uzaktan saha ziyareti öncesinde Üniversiteden, öğretim üyelerinin/elemanlarının birimler arasında dengeli dağılımı için yapılan iyileştirmelere ilişkin kanıt(lar) talep edilmiştir.</p> <p>Üniversitenin yanıtı, "...İnsan kaynakları yönetimi 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu ve 2914 Sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu'nun çizmiş olduğu sınırlar içerisinde, eğitim ve öğretim faaliyetlerinin etkin bir şekilde devam etmesine, geliştirilmesine, artırılmasına ve yaygınlaştırılmasına yönelik olarak yürütülmektedir. Öğretim üyelerinin/elemanlarının birimler arasında dağılımı birimlerin ihtiyacına göre ve ilgili yönetmelik/kanunlar nezdinde; birimlerin ihtiyacını karşılayacak şekilde birim talepleri göz önüne alınarak yapılmaktadır." şeklinde olmuştur.</p> <p>Öğretim elemanı atama/görevlendirme ve yükseltme süreçleri, kriterleri belirlenmiş ve kamuoyuna ilan edilmiştir. Saha ziyaretinde, öğrencisi olmayan pasif durumdaki bölümlere akademik kadro verilmediği, üst kadroya atanmada yöneticiler ile doçent ve profesör kadrolarına atanacakların öncelikli olduğu ve ihtiyaç duyulan alanlara akademik kadro sağlandığı belirtilmiştir. Ancak üst akademik kadroya geçmede yöneticilerle doçent ve profesör kadrolarına atanacak kişilerin öncelikli olması, akademik liyakat ve fırsat eşitliği ilkeleri ve 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun ilgili hükümleri ile çelişir gözükmektedir. Bununla birlikte, Üniversite'nin atama ve yükseltme kriterlerinin değiştirilmesinin planlanması önemli görülmektedir.</p>
<p>Akademik yükseltme konusunda kadro beklentisinin olması</p>	<p>Akademik yükseltme konusunda kadro beklentisinin olması uzaktan saha ziyareti öncesinde Üniversiteden, akademik yükseltme konusunda kadro beklenti ve taleplerinin karşılanmasına ilişkin yapılan iyileştirmelere dair kanıt(lar) talep edilmiştir.</p> <p>Üniversite'nin yanıtı, "<i>Akademik yükseltme ve kadro beklentileri ve taleplerinin karşılanması, ilgili yönetmelik/kanunlar kapsamında kamu yararı gözetilerek birimlerin ihtiyaçları doğrultusunda yapılmaktadır.</i>" şeklinde olmuştur.</p> <p>Saha ziyaretinde, Üniversite'nin öğretim elemanlarının kadro beklenti ve taleplerine ilişkin farklı yaklaşım ve uygulamalarının olabileceği, ancak henüz bu konuda yeni bir ölçütler takımının geliştirilmediği anlaşılmıştır. Öğretim elemanlarının kadro beklenti ve taleplerinin kamu yararı ve ihtiyaçlar gözetilerek karşılanması için yeni bir ölçütler takımının geliştirilmesi niyetinin olması değerli bulunmuştur.</p>

ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME

KGBR'ye göre gelişmeye açık yanlar	İzleme Değerlendirmesi
Kalite Güvencesi Politikasının kapsayıcı ve standartlara ve/veya amaca uygun şekilde hazırlanmaması	Kurumun internet sitesinde ilan edilmiş kalite politika belgesi bulunmaktadır. Kalite politikası; eğitim, araştırma, toplumsal katkı, öğretim elemanlarının yetkinliğini geliştirilmesi, örgütsel yapıda katılımcı yönetim anlayışının benimsenmesi, sürekli gelişme ve müşteri memnuniyetine önem verilmesi, kurumsal kalite kültürünün oluşturulması ve yaygınlaştırılması vb. konuları kapsamaktadır. Kalite güvence politikası mevcut haliyle kapsayıcı olup, standartlara ve amaca uygun olarak hazırlanmıştır.
Kurum İç Değerlendirme Raporunda üniversitedeki çalışmaların 2015-19 Stratejik Planına göre devam ettiğinin belirtilmesine karşın stratejik planın genel olarak benimsenmemiş olması	Kurumun stratejik plan geleneği mevcuttur. Misyon ve vizyonu tanımlanmıştır. Değerleri belirlenmiştir. Hedef ve amaçlar açık bir şekilde ortaya konulmuştur. Ancak Kurumun misyon, vizyon, amaç ve hedefleri arasında birbiri ile uyumlu olmayan maddeler bulunmaktadır (Örneğin misyonunda sağlık hizmetleri alanında sürükleyici bir kurum olma özelliğinden bahsedilirken, Vizyonda bu özelliği yönelik herhangi bir atıfta bulunulmamıştır ya da "Türkiye'nin en iyi üniversiteleri arasında yer almak gibi bir hedeften bahsedilmeden Dünyanın en iyi üniversiteleri arasında yer almak vizyon olarak belirlenmiştir). Stratejik planın kurum genelinde benimsenmesi noktasında halen birtakım sıkıntıların mevcut olduğu gözlenmiştir.
Üniversitede özel yaklaşım gerektiren bireyler için fiziksel erişilebilirlik alanında bazı iyileştirmelerin olmasına karşın eğitimsel erişilebilirlik hususunda yapılması gerekenlerin bulunması	Üniversitede özel yaklaşım gerektiren öğrencilere yönelik önemli düzenlemeler yapılmış ve bu konuda oldukça büyük mesafeler kat edilmiştir. 2019-2020 Akademik Yılında Engelliler Uygulama ve Araştırma Merkezi tarafından üniversiteye yeni kayıt yaptıran özel gereksinimli öğrencilere yönelik oryantasyon eğitimi yapılmıştır. Özel gereksinimli öğrencilerin talepleri ve gereksinimlerine uygun olarak sınavlarda okuyucu hizmeti verilmektedir. Özel gereksinimler alanında toplumsal anlamda farkındalık ve duyarlılık düzeyini artırmaya yönelik seminer, konferans, çalıştay, panel, sergi, gezi, kurslar ve atölye çalışmaları düzenlenmektedir. Yükseköğretim Kurulu tarafından 2018 yılında ilk kez verilen Engelsiz Üniversite Bayrak Ödülleri Kapsamında Dicle Üniversitesi Kampüsü "Sosyo-Kültürel Faaliyetlerde Erişilebilirlik Bayrak Ödülü"nü (Mavi Bayrak), "Eğitimde Erişilebilirlik Bayrak Ödülü"nü ise (Yeşil Bayrak) Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi almaya hak kazanmıştır. Ayrıca Dicle Üniversitesi Kampüsü Mekanda Erişilebilirlik (Turuncu Bayrak), Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi ise Mekanda Erişilebilirlik (Turuncu Bayrak) ve Sosyo-Kültürel Faaliyetlere Erişilebilirlik (Mavi Bayrak) aday ödülleri almaya hak kazanmıştır. Özel gereksinimli öğrencilere yönelik "engelli öğrenci akademik danışmanı" bulunmaktadır. Görme engelli öğrencilerin akademik hayatlarını desteklemek amacıyla her yıl gönüllü öğrenciler tarafından ders kitapları, ders notları ve romanlar sesli hale getirilmektedir. Kütüphanede 150 tane sesli kitap

	<p>bulunmaktadır. Dicle Üniversitesi Engelliler Uygulama ve Araştırma Merkezi ve Kütüphane Daire Başkanlığı öncülüğünde, Merkez Kütüphane içerisinde görme engelli öğrenciler için "Engelsiz Kütüphane" bölümü oluşturulmuştur. Engelsiz Kütüphanede, şekil kabartma cihazı, kabartma harfli (Braille) yazıcı yine Braille alfabesine uygun klavye, daktilo ile taşınabilir kitap okuma cihazı ekran okuma programı (JAWS) yüklü bilgisayarlar ve 200 tane kabartma kitap bulunmaktadır. Dicle Üniversitesi Özel Gereksinimli Öğrenciler Eğitim-Öğretim ve Sınav Uygulamaları Yönergesi mevcuttur. Dicle Üniversitesi Engelliler Uygulama ve Araştırma Merkezi tarafından gönüllü öğrencilere sesli kitap okuma eğitimi verilmektedir. Mezuniyet sonrası uygun iş olanaklarının sağlanması konusunda özel gereksinimli öğrencilere destek sağlanmaktadır.</p>
<p>Kalite güvence sisteminin üniversitede yaygınlaştırılması konusunda üst yönetimde iyi niyet olmasına karşın henüz tam anlamıyla bu sistemin üniversite genelinde sahiplenilmemiş, yaygınlaştırılmamış ve içselleştirilmemiş olması</p>	<p>Kurum kalite kültürünü tüm birimlere yaygınlaştırmak üzere birim kalite ve akreditasyon komisyonları kurulmuş ve çalışmalarına başlamıştır. Yönetimsel süreçleri iyileştirme ve kalite kültürünü artırma çabalarının yanı sıra, eğitim öğretim ve araştırma geliştirme süreçlerinde kalite kültürünü yaygınlaştırmak üzere TS EN ISO 9001:2015 standardı 12.11.2018 tarihinde uygulanmaya başlanmıştır. 21.05.2019-23.05.2019 tarihleri arasında Türk Standartları Enstitüsü (TSE) tarafından yapılan dış tetkikler sonucunda 27.06.2019 tarihinde Kalite Yönetim Sistemi Belgesi almaya hak kazanmıştır. Kurum KGBR'de gelişmeye açık yan olarak belirtilen hususlarda aldığı önlemler ile kalite sisteminin kurulması sürecini büyük ölçüde tamamlamıştır. Mevcut haliyle kurumda kalite kültürünün oluşturulması, yaygınlaştırılması açısından büyük bir ilerleme sağlandığı gözlenmekle birlikte, sistemin içselleştirilmesi noktasında daha fazla gayret gösterilmesi gerektiği gözlenmiştir.</p>
<p>Hemen hemen tüm alanlarda, kalite güvence uygulamalarının belgelenmemiş olması ve kalite güvence çevrimlerinin uygulanmıyor olması</p>	<p>Kurum oluşturduğu kalite güvence sistemi ile tüm birimlerde kalite kültürünün oluşmasını sağlamıştır. Kurulan sistem ile kalite güvence çevrimleri uygulanmaya başlanmıştır. Ancak bazı ölçütlere ilişkin çevrimlerin uygulamasında sıkıntılar olduğu gözlenmiştir (Örneğin; memnuniyet yönetim sistemi, mezunlarla ilişkiler vb).</p>
<p>Üniversitede eğitim-öğretim, araştırma-geliştirme ve yönetim süreçlerinin planlama ve uygulama aşamaları kısmen gerçekleştiriliyor olsa da sürekli iyileştirme kapsamında PUKÖ döngüsünün tüm aşamalarının uygulanmıyor olması</p>	<p>Kurumda iç kalite güvence mekanizmaları, mekanizmaların ne şekilde devreye gireceği, iş akış şemaları bellidir. Sorumluluklar ve yetkiler tanımlanmıştır. Eğitim-öğretim, AR-GE, uluslararasılaşma, akreditasyon sosyal sorumluluk ve topluma hizmet ve kalite yönetim sistemi başlıklarında PUKÖ çevrimleri tanımlanmıştır. Kurumda KYS kapsamında 02.05.2019-10.05.2019 ve 02.12.2019-10.12.2019 tarihlerinde 2 adet iç tetkik gerçekleştirilmiştir. İç tetkikler sonucunda tespit edilen uygunsuzluklar ve düzeltici faaliyetler Sistem Performans Raporlarıyla ayrıntılı olarak yönetime sunulmuştur. Ancak yönetimin bu tür sorunların çözümü konusunda ne tür uygulamalar yaptığı hakkında bilgi verilmemiştir. Memnuniyet sistemi hakkında ve memnuniyet sisteminden gelen geri bildirimler hakkında ne tür işlemler yapıldığı hakkında bilgi bulunmamaktadır.</p>

	<p>Kurum olgunluk seviyesini; “Kurumun tüm alanları ve süreçleri kapsayacak şekilde iç kalite güvencesi mekanizmaları (süreçler, PUKÖ çevrimleri, görevler, yetki ve sorumluluklar, kalite araçları) bulunmakta olup; bu iç kalite güvencesi mekanizmalarından bazı uygulama sonuçları elde edilmiştir. Bu mekanizmalar kurumdaki bütüncül kalite yönetimi kapsamında yürütülmektedir.</p>
<p>İç kontrol standartlarının bazı birimlerde yayınlanıyor olmasına karşın, İç kontrol standartlarına uygunluğun değerlendirilmiyor olması</p>	<p>Kurum tanımlanan performans göstergelerini, yıllık hazırlanan idare faaliyet raporlarıyla izlenmektedir. Ayrıca TS EN 9001:2015 Kalite Yönetim Sistemi kapsamında da performans göstergeleri tanımlanmıştır. Bu göstergeler, üniversite genelinde 6 aylık periyotlar halinde raporlanmaktadır. Birimlerin sorumlu oldukları prosesler ile ilgili olarak DÜ-FRM-005 Proses Faaliyet İzleme Formu doldurularak belirlenen periyotlarda değerlendirilmek üzere Kalite Geliştirme Koordinatörlüğüne bildirilmektedir. Üniversite genelinde 6 aylık periyotlu 2 adet Sistem Performans Raporu düzenlenmektedir. Ayrıntılı performans göstergeleri ve değerlendirme sonuçları Sistem Performans Raporlarında yer almaktadır. Üniversite performans göstergeleri 2020-2024 Stratejik planında belirlenen stratejik amaçlara yönelik performans göstergeleri ve sorumlu birimler, yıllık hazırlanan performans programı Dicle Üniversitesi 2020-2024 Stratejik Planında değerlendirilmiştir.</p> <p>Performans göstergeleri sistematik olarak izlenmekle birlikte, elde edilen sonuçların paydaşlarla birlikte değerlendirilmesi ve karar alma sürecinde kullanıldığına ilişkin yeterli kanıt bulunmamaktadır.</p>
<p>Akreditasyon hazırlık çalışmalarının birkaç bölümde yapılıyor olmasına karşın, bu çalışmaların üniversite geneline henüz yayılmamış olması</p>	<p>Üniversite Akreditasyon çalışmaları Kalite Komisyonu Akreditasyon Çalışma Grubu tarafından planlanmakta ve yürütülmektedir. Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi, Mezuniyet Öncesi Tıp Eğitimi programı akredite olmuştur. Kurum 2019 yılı içerisinde TS EN ISO 9001:2015 Kalite Yönetim Sistemi belgesi almaya hak kazanmıştır. D.Ü Bilim ve Teknoloji Uygulama ve Araştırma Merkezi, birçok parametrede TÜRKAK TS EN ISO/IEC 17025:2017 belgesi almış bulunmaktadır.</p> <p>Tıp Fakültesi ve Bilimsel ve Teknolojik Uygulama ve Araştırma Merkezinin (DÜBTAM) almış olduğu akreditasyon belgelerinin geçerliliği devam etmektedir. Ayrıca diğer birimlerde de akredite olmak için çalışmalar başlatılmıştır. Edebiyat Fakültesi Çağdaş Türk Lehçeleri İçin FEDEK başvurusu, Mühendislik Fakültesi Makine İnşaat ve Elektrik Elektronik Mühendisliği bölümü için MÜDEK başvurusu, İlahiyat Fakültesi İlahiyat Programı İçin İlahiyat Akreditasyon Programına başvurusu yapılmıştır. Fen Bilimleri Enstitüsü Makine Mühendisliği ile Elektrik Elektronik Mühendisliği için başvuru yapmış, İnşaat Mühendisliği için çalışmalar devam etmektedir. 2020 yılı için Fen Fakültesi Biyoloji, Matematik, Kimya bölümleri FEDEK başvurusu yapmayı planlamaktadır.</p> <p>Mevcut faaliyetler göz önüne alındığında akreditasyon çalışmalarının devam ettiği ve bu konuda çaba sarf edildiği gözlemlenmiştir.</p>
<p>Kurum İç Değerlendirme</p>	<p>Stratejik planın hazırlanması sürecinde iç ve dış paydaşlardan</p>

Raporlarının kapsayıcı ve katılımcı bir yaklaşımla hazırlanmıyor olması	katkı alındığı belirtilmekle birlikte KİDR de bu konuda kanıtlar sunulmamıştır. Kurumun hedefleri, alt hedefleri ve eylemlerin zamanlaması, önceliklendirilmesi, sorumluları mali kaynaklarına ilişkin net bilgiler ve kanıtlar sunulması uygun olacaktır. Stratejik planda tanımlanmış misyon, vizyon, stratejik amaç ve hedefleri gerçekleştirmek amacıyla yapılan uygulamalar hakkında yeterli düzeyde kanıt sunulmadığı görülmüştür. Ayrıca stratejik plan hazırlama sürecinde iç ve dış paydaşlara yapılan anketler kanıtlar arasında yer almamaktadır. Stratejik plan hazırlanırken bir önceki plandan ne ölçüde istifade edildiğine dair bilgilere de rastlanmamıştır. Kurum KİDR'inin çok uzun olduğu ve stratejik planda ya da diğer raporlarda yer bilgileri tekrarladığı görülmüştür. KİDR yazılması sürecinde daha öz bilgiler sunulması faydalı olacaktır.
Kurumsal web sayfasının kullanıcı dostu olmaması	Kurumsal web sitesinin öğrencilerin, öğretim elamanlarının ve diğer dış paydaşların gereksinimlerini karşılayacak niteliğe kavuşturulması gerekmektedir.
Rektör ve birimler düzeyinde dış paydaşlarla etkili ilişkilerin varlığı gözlenmesine karşın kurum ile dış paydaşlar arasında düzenli, amaç odaklı toplantıların yapılmıyor olması	Kurum elektronik ortamda cevaplanmak üzere iç ve dış paydaşlara yönelik anket çalışması düzenlemiş ve paydaş görüşleri almıştır. Ancak kurumun dış paydaşları ile düzenli ve amaç odaklı toplantılar yapma açısından eksikleri olduğu ve yeterince toplantı yapmadığı görülmüştür. Paydaşların karar alma süreçlerine katılımının artırılması gerekmektedir.
Öğrencilerin karar verme mekanizmalarına katılması için yapılandırılmış bir sistemin bulunmaması	Kurum öğrencilerin karar alma sürecine aktif katılımı sağlandığını belirtmekle birlikte bu süreci ne şekilde gerçekleştirdiğine yönelik yeterli kanıt sunamamıştır. Ayrıca öğrenci temsilcisinin Kalite Komisyon toplantılarına katıldığı belirtilmiştir. Öğrencilerin karar verme mekanizmalarına katılımı yönünde daha etkin davranılması gerekmektedir.
Mezunlarla iletişimde birim ve ikili ilişkilerin bulunmasına rağmen yapılandırılmış mezun izleme sisteminin bulunmaması	Kurumda Mezun İzleme Sistemi bulunmakla birlikte, sisteminin mezunlar tarafından etkin kullanılmaması, işverenlerle düzenli danışma kurulu toplantılarının yapılmaması nedeniyle dış paydaş katılımının sınırlı olduğu ve bu nedenle işgücü piyasası analizlerinin yapılamadığı beyan edilmiştir.
Bazı birimlerde Eğiticilerin Eğitimi Programının uygulanıyor olması güçlü yan olmasına karşın, Eğiticilerin Eğitimi kapsamındaki faaliyetlerin öğrencilerin öğrenim kazanımları ile ilişkilendirilmesinin sağlanmaması	Kurumda eğiticilerin eğitimine yönelik faaliyetlerin yapılmadığı bilgisi alınmış ve yeni süreç ile birlikte başlatılacağı anlaşılmıştır. Görüşme yapılan öğretim elamanları, eğiticilerin eğitimi faaliyetlerine büyük bir gereksinim olduğunu dile getirmiştir.
Kurum paydaşlarının kalite güvence sistemine katılımına yönelik yapılandırılmış bir sistemin olmaması	Kurum paydaş ilişkilerine önem verdiğini dile getirmekle birlikte, özellikle dış paydaşların kalite güvence sistemine katılımına yönelik halen yapılandırılmış bir sistemin olmadığı ve paydaş katılımında sürekliliğin sağlanmadığı görülmüştür.

YÖNETİM SİSTEMİ

KGBR'ye göre gelişmeye açık yanlar	İzleme Değerlendirmesi
Kalite süreçleri, kalite göstergeleri gibi unsurları kapsayan kalite güvence bilgi sisteminin bulunmaması	Üniversitede Kalite süreçleri, kalite göstergeleri gibi unsurları kapsayan kalite güvence bilgi sistemi olarak Kalite Yönetim Sistemi (KYS) otomasyonu kullanılmaktadır. Dicle Üniversitesi Kalite Yönetim Sistemi, gerekli koordinasyonun sağlanması ve paydaşlarla paylaşımın sağlanması amacıyla Kalite Geliştirme Koordinatörlüğü 08.08.2017 tarihinde Senato kararı (Ekte) ile kurulmuştur. 2020-24 Stratejik Planda; sistemin kurulması, benimsenmesi ve sürdürülebilir olması gibi hedef ve amaçlar yer almaktadır. Belirlenen hedef ve amaçların gerçekleştirilebilmesi için Kurumun tüm alanları ve süreçleri kapsayacak şekilde, iç kalite güvencesi mekanizmaları (süreçler, PUKÖ çevrimleri, görevler, yetki ve sorumluluklar, kalite araçları) bu sistem üzerine yer almakta, iç kalite güvencesi mekanizmalarından bazı uygulama sonuçları elde edilmiştir. Sistem kullanılmakta olup geliştirilmeye devam edilmektedir. Bağlantı http://services.dicle.edu.tr/kysotomasyon/Login
Mezunlarla iletişimde birim ve ikili ilişkilerin bulunmasına rağmen yapılandırılmış mezun izleme sisteminin bulunmaması	Kurumda, KİDR incelendiğinde ve yapılan çevrim içi görüşmelerde Mezun İzleme Sistemi bulunduğu, ancak sisteminin mezunlar tarafından etkin kullanılmadığı, işverenlerle düzenli danışma kurulu toplantılarının yapılmaması nedeniyle dış paydaş katılımının sınırlı olduğu ve bu nedenle işgücü piyasası analizlerinin yapılamadığı belirlenmiştir. Bu kapsamda, mevcut Mezun İzleme Sistemi'nin, aktif kullanılması, mezunların izlenmesi ve sonuçların raporlara yansıtılması gerekliliği ortaya çıkmaktadır.
Üniversite ve birim danışma kurullarının oluşturulması, bu kurulların kendi çalışma alanı ile ilgili Üniversitede karar alma mekanizmalarına katılımlarının etkili ve işlevsel kılınmasının sağlanması	İki yıllık süreç içerisinde, yönetsel değişimlerin etkisiyle Üniversite ve birim danışma kurullarının oluşturulması, bu kurulların kendi çalışma alanı ile ilgili Üniversitede karar alma mekanizmalarına katılımlarının etkili ve işlevsel kılınması yönünde çalışma yapılamamıştır. Bu konu gelişmeye açık yan olma özelliğini sürdürmektedir.

UZAKTAN EĞİTİM

Dicle Üniversitesi Uzaktan Eğitim Raporu incelenmiş, çevrim içi görüşmelerde irdelenmiş ve aşağıdaki bulgular elde edilmiştir.

Kurum Kalite Güvencesi kapsamında “Misyon, Vizyon, Stratejik Amaç ve Hedefler” ile ilişkili olarak Üniversite’nin birey ve toplum eksenli olarak stratejik planda belirlemiş olduğu hedeflere, kalite ilkeleri çerçevesinde teknik alt yapı ve donanım desteğiyle birlikte eğitim ve öğretim faaliyetleri gerçekleştirerek ulaşmasını sağlamakla yükümlü olduğunu ifade etmektedir. 2020-2024 Stratejik planında konu ile ilgili amaç ve hedefler belirlemiştir.

Dicle Üniversitesi’nde programların eğitim amaçları ve müfredatları belirlenirken kamu kurum ve kuruluşlarının varsa talepleri dikkate alınarak ve muhtemel beklentileri göz önünde bulundurularak hazırlandığı ifade edilmektedir. Üniversitede uzaktan eğitim kapsamında öğrenci kabulü ve gelişimi ile uzaktan eğitim süreçlerine yönelik ölçme ve değerlendirme sistemi, örgün/yüz yüze eğitime ilişkin web sayfasından ulaşılabilen (<http://services.dicle.edu.tr/dss/Regulations.aspx?id=2s>), mevcut Yönergeler, Yönetmelikler, Usul ve Esaslar ile sürdürülmektedir.

Öğretim yöntem ve tekniklerine ilişkin uzaktan eğitim sürecinde çeşitlilik veya farklılık izlenmezken Üniversitede ilgili birimlerde eğitim ve öğretim faaliyetlerinin Önlisans-Lisans Eğitim Prosesi, Lisansüstü Eğitim Prosesi, Sürekli Eğitim Prosesi ve Uzaktan Eğitim Prosesine göre yapıldığı ifade edilmektedir. Rapor kapsamında; değerlendirme süreçlerinde, klasik, çoktan seçmeli, doğru/yanlış, süreç değerlendirme (proje, sunum, ödev, kısa sınav, laboratuvar projeleri vb.) gibi farklı yöntem ve tekniklerle hedeflenmiş ders öğrenme çıktı ve yeterlilikleri belirlenmeye çalışıldığı belirtilmektedir.

Tüm uzaktan/karma programlarda öğrenci gruplarının geri bildirimlerinin alınmasına ilişkin uygulamalardan (geçerlilik ve güvenilirliği sağlanmış, farklı araçlar içeren) memnuniyet anketlerinin yapıldığı çevrim içi ziyaret görüşmeleriyle öğrenilmiş ve uzaktan eğitim raporunda ifade edilmiştir. Bununla birlikte, ziyaret sırasında ve rapordan anlaşıldığı üzere anket sonuçlarına yönelik izlem sonuçlarının elde edilmesi gerçekleşmemiştir. Dikkat çeken bir diğer konu, uzaktan/karma eğitim süreçlerinde yer alan öğretim elemanlarının öğretim yetkinliğini geliştirmek üzere planlamalar bulunmadığının ifade edilmiş olmasıdır. Oysaki, uzaktan eğitim yeterlikleri çerçevesinde Üniversite’nin tüm öğretim elemanlarının yetkinliklerini arttırmak amacıyla dönem başında ve ihtiyaç durumunda ilgili zaman aralıklarında online eğitimler verildiği yine uzaktan eğitim raporunda belirtilmektedir. Yapılan görüşmelerde Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi tarafından uzaktan eğitim yetkinliği sağlamak için gerekli bilgi ve becerileri kazanmaları için Eğitici Eğitimi programları düzenlendiği ifade edilmiştir. Ayrıca LMS programlarının modüllerinin kullanımına ilişkin videolar ve dökümanlar hazırlanarak Üniversite’nin Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezinin web sayfasında erişime açıktır.

Kurumda, uzaktan/karma eğitime ilişkin süreçler tüm birimleri ve alanları kapsayacak şekilde tanımlanmıştır ve uygulamalar süreçler doğrultusunda gerçekleştirilmektedir. Ancak süreç performans sonuçları izlenmesi veya süreç performans sonuçları karar almalarında kullanılması için yönetsel süreçlere gereksinim olduğu açıktır.

Uzaktan/karma eğitim süreçleri içerisinde bilgi güvenliği ve güvenliğinin sağlanmasına yönelik tanımlı süreçler ve planlamalar bulunmakla birlikte, bu süreçler doğrultusunda uygulamaların yapılması ve izlenmesi henüz tamamlanmamıştır.

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Güneydoğu Anadolu Bölgesinde en büyük üniversite konumunda olan Dicle Üniversitesi, Tıp Fakültesi ile başlayan ve günümüz itibarıyla 15 Fakülte, 4 Enstitü, 4 Yüksekokul, 1 Konservatuvar, 12 Meslek Yüksekokulu, 31 Uygulama ve Araştırma Merkezi ile yaklaşık 35 bin öğrencinin öğrenim gördüğü bir üniversiteye dönüşmüştür. Üniversite bünyesindeki araştırma hastanesinin sağlık hizmeti sunumu konusunda bölgeye çok önemli katkılar sunduğu açıktır. Bununla birlikte; Dicle Üniversitesi bölgesindeki üniversite sisteminin gelişiminde yeni gelişen ve gelişmekte olan üniversitelere öncülüğünü sürdürmektedir.

Yükseköğretim Kalite Kurulu tarafından belirtilen ölçütlere göre izleme programı değerlendirme sürecinde, yapılan çevrim içi ziyaret ile edinilen izlenimlere göre, kalite güvence sisteminin Üniversitede sistematikleştirilmesi ve yaygınlaştırılması konusunda üst yönetimin çabası ve liderliği önem taşımaktadır. Yönetimsel değişimlerin çok yakın zamanda yaşanmış olmasına rağmen üst yönetimin süreci sahiplenmiş olduğu görülmekte, kalite süreçlerine yönelik sistemlerin olgunlaştırılması çalışmalarının başlatılması için akademik ve idari birimlerin teşvik edildiği anlaşılmaktadır. Mevcut sistem içerisinde sürdürüle gelen çalışmaların kurumsal aidiyetle sürdürülmeye devam ettirilmesi memnuniyet vericidir. Öte yandan, pandeminin de etkisiyle, çalışmaların yavaş ilerlediği ya da sonuçlandırılmadığı anlaşılmaktadır.

Kurumun gelişmeye açık yanlarına ilişkin iyileştirme çalışmalarının değerlendirilmesine yönelik sonuçlar aşağıda verilmiştir.

A. Kalite Güvencesi

1. Kurum tarafından kalite politika belgesi oluşturulmuş ve internet sitesinden ilan edilmiştir. Kalite politika belgesi; kapsayıcı, amaca ve standartlara uygun bir nitelik taşımaktadır.
2. Kurumun stratejik plan geleneği mevcuttur. Misyonu, vizyonu, değerleri, amaç ve hedefleri belirlenmiştir. Ancak bu parametrelerin birbiri ile daha uyumlu hale getirilmesi gerekmektedir.
3. Stratejik planın kurum genelinde benimsenmesi noktasında halen birtakım sıkıntıların mevcut olduğu gözlenmiştir. Bu konuda daha fazla çaba sarf edilmesi gerekmektedir.
4. Üniversitede özel gereksinimli öğrencilere yönelik önemli düzenlemeler yapılmış ve bu bağlamda büyük mesafeler kat edilmiştir. Yapılan çalışmalar memnuniyet verici düzeydedir.
5. Kurum kalite sisteminin kurulması sürecini büyük ölçüde tamamlamıştır. Mevcut haliyle kurumda kalite kültürünün oluşturulması, yaygınlaştırılması açısından büyük bir ilerleme sağlandığı gözlenmekle birlikte, sistemin içselleştirilmesi noktasında daha fazla gayret gösterilmesi gerektiği gözlenmiştir.
6. Kurumda iç kalite güvence mekanizmaları, mekanizmaların ne şekilde devreye gireceği, iş akış şemaları bellidir. Sorumluluklar ve yetkiler tanımlanmıştır. Eğitim öğretim, AR-GE, uluslararasılaşma, akreditasyon sosyal sorumluluk ve topluma hizmet ve kalite yönetim sistemi başlıklarında PUKÖ çevrimleri tanımlanmıştır. Ancak PUKÖ çevrimlerinin tamamlanması noktasında birtakım eksiklikler olduğu görülmektedir.
7. Kurumda performans göstergeleri sistematik olarak izlenmekle birlikte, elde edilen sonuçların paydaşlarla birlikte değerlendirilmesi ve karar alma sürecinde kullanılmasına ilişkin sorunlar olduğu gözlenmiştir.
8. Mevcut faaliyetler göz önüne alındığında kurumda birçok birimde akreditasyon çalışmalarının devam ettiği ve bu konuda çaba sarf edildiği gözlemlenmiştir.
9. Kurum içi değerlendirme raporlarının hazırlanması sürecinde, iç ve dış paydaşlardan daha fazla katkı alınması gerekmektedir. Ayrıca stratejik plan hazırlanma sürecinde, bir önceki stratejik plandan istifade edilmesi devamlılık açısından fayda sağlayacaktır.
10. Kurumsal web sitesinin; öğrencilerin, öğretim elamanlarının ve diğer dış paydaşların gereksinimlerini karşılayacak, kullanıcı dostu bir niteliğe kavuşturulması gerekmektedir.
11. Kurumun dış paydaşları ile düzenli ve amaç odaklı toplantılar yapma noktasında eksikleri olduğu ve yeterli miktarda toplantı yapmadığı görülmüştür. Paydaşların karar alma süreçlerine katılımının

artırılması gerekmektedir.

12. Kurumda öğrencilerin karar verme mekanizmalarına katılımı yönünde daha etkin davranılması ve bu amaca yönelik yapılandırılmış bir sistem oluşturulması gerekmektedir.
13. Kurumda mezun izleme sisteminin öğrenciler tarafından aktif olarak kullanımına yönelik mekanizmalar geliştirilmesine gereksinim duyulmaktadır.
14. Kurumda eğitimcilerin eğitimine yönelik faaliyetlere hız verilmelidir.
15. Kurumda dış paydaşların kalite güvence sistemine katılımına yönelik yapılandırılmış bir sistem oluşturulmalı ve paydaşların süreçlere katılımında süreklilik sağlanmalıdır.

B. Eğitim ve Öğretim

1. Üniversite'nin öğretim programlarının amaç, yeterlilik, kazanım ve içeriklerini belirlerken ya da programları güncellerken dış paydaş görüşlerinden ziyade kısmen de olsa iç paydaş görüşlerini aldığı görülmektedir. Program çıktılarının güvence altına alınmasına yönelik bütüncül bir program değerlendirme sisteminin oluşturulması önem arz etmektedir.
2. Ders Bilgi Paketinin Üniversite web sayfasında ilan edilmesi memnuniyet vericidir. Bununla birlikte, tüm birimlerin ders bilgi paketlerinin Türkçe ve İngilizce versiyonlarını eksiksiz olarak hazırlaması ve program çıktıları ile Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi ile ilişkisini kurması önem taşımaktadır.
3. Birimlere göre farklılık gösterse de, zaman zaman öğrencilere memnuniyet anketlerinin uygulanması olumlu görülmektedir. Bununla birlikte, derslerin AKTS'lerinin öngördüğü gerçekçi öğrenci iş yükünün ve kredilerin, öğrenci geri bildirimleri esas alınarak hesaplanması ve güncellenmesi önem arz etmektedir.
4. Ders bilgi paketlerinin kamuoyuna, iç ve dış paydaşlara açık hale getirilmesi olumlu bir yaklaşım olarak değerlendirilmektedir. Bununla birlikte, birim ve alt birimlerin öğretim programlarının periyodik olarak güncellenmesine ilişkin yaklaşım, motivasyon ve katılımlarının yeterli olması, iç ve dış paydaş görüşlerinin sistematik bir şekilde alınması önem taşımaktadır.
5. Üniversite'nin, lisans programlarının yıllar itibarıyla tercih edilme oranlarının izlenmesi ve izlem sonuçlarını değerlendirerek gerekli iyileştirmeleri sağlayacak bir mekanizmanın kurulmasına yönelik bir niyetinin olması memnuniyet vericidir. Bununla birlikte, mezunların istihdam verilerinin kapsamlı ve sistematik olarak izlenmesi önem arz etmektedir.
6. Üniversite'nin, "Eğitim Öğretim Strateji Belgesi (2020)" kapsamında öğretim elemanlarının eğitsel süreçlere ilişkin niteliklerini geliştirmeye başlaması olumludur. Bununla birlikte, öğretim elemanlarının öğrenci merkezli öğrenme, öğretme ve değerlendirme süreçlerine ilişkin yetkinliklerinin geliştirilmesi önem taşımaktadır.
7. Fen Fakültesi'nin çift ana dal programlarını yapılandırması ve bu programların sayısını artırmaya yönelik niyeti kayda değerdir. Bununla birlikte, Üniversite genelinde yan dal ve çift ana dal programlarının sayıca artırılması ve seçmeli ders havuzunun geliştirilmesi önem arz etmektedir.
8. Üniversite'nin, eğitimcilerin eğitimi programlarının tür ve içerik açısından geliştirilmesine yönelik niyetinin olması olumludur. Bununla birlikte, bu niyetin bir an önce hayata geçirilmesi önem taşımaktadır.
9. Üniversite'nin, yemekhaneleri gerek fiziksel gerekse sıhhi açıdan iyileştirmesi ve kütüphaneye yeni kaynakları sağlaması kayda değerdir. Bununla birlikte, kurumun kendi bütçesiyle karşıladığı veri tabanlarını artırması önem arz etmektedir.
10. Öğretim elemanı atama/görevlendirme ve yükseltme süreç ve kriterlerinin belirlenmesi ve kamuoyuna açıklanması olumludur. Bununla, birlikte öğretim elemanı atama/görevlendirme süreç ve işlemlerinin liyakat ve fırsat eşitliği ilkeleri temelinde gerçekleştirilmesi önem taşımaktadır.
11. Üniversite'nin, öğretim elemanlarının kadro beklenti ve taleplerinin karşılanmasına ilişkin yeni bir ölçütler takımını geliştirmesi niyetinin olması olumludur. Bununla birlikte, bu niyetin Üniversite'nin eğitim-öğretim ve araştırma süreçlerine katkıda bulunacak şekilde düzenlenmesi önem arz etmektedir.

C. Araştırma Geliştirme

1. Kurumun tanımlanmış araştırma hedefleri ile bu hedefler düzenli aralıklarla gözden geçirildiği bir araştırma politikası belgesinin geliştirilmiş olması memnuniyet vericidir. Bununla birlikte, web sayfasında görünür olması ve kamu ile paylaşılması önem taşımaktadır.
2. Araştırma faaliyetlerinin izlenmesinde kullanılan ölçme, değerlendirme ve iyileştirme çevriminin kapatılması, izleme faaliyetlerinin değerlendirmesine ilişkin birimlere geri bildirimlerin verilmesi araştırma potansiyelinin geliştirilmesine katkı sağlayacaktır.
3. Üniversite dışı araştırma fon kaynaklarından yararlanmanın yeterli olmaması, dış fon kaynakları artıracak politikaların hayata geçirilmesi ve/veya güçlendirilmesi adına, akademik ve idari personelin bilgilendirilmesi, bu konuda eğitimler düzenlemesi, teşvik ve desteklerin artırılması gelişime katkı sağlayacaktır.
4. UYGAR merkezlerinin bir kısmının aktif çalışma içinde olmaması konusunda aktif olan 29 UYGAR'ın süreç yönetimlerinin üst yönetim tarafından izlenmesi, sonuçlarının duyurulması, başarı elde edilen çalışmaların kamuya duyurulması çalışmalarının yapılması UYGAR'ları güçlü ve görünür kılacaktır.
5. Üniversite'nin araştırma üniversitesi potansiyelinin etkin bir şekilde kullanılabilmesi için bazı lisansüstü programlarının akademik danışmanlık ve etkili ders süreci açısından yeterince güçlü olmaması konusuna, akademik personelin araştırma geliştirme faaliyetlerinin etkinliğine ve danışmanlık hizmetine ilişkin eğitimi, araştırma-geliştirme süreçlerini destekleyecek derslerin zenginleştirilmesi çalışmaların yapılması araştırma potansiyelinin etkin kullanılmasını destekleyecektir.
6. Değerlendirme yılı içinde tamamlanan ya da devam eden araştırma faaliyetlerinin sonuçlarının (çıktılarının) veya kısa vadede beklenen sonuçlarının izlenmesi ve değerlendirilmesinin yapılmasının sağlanması konusunda izleme süreçlerinin tanımlanması ve uygulamaya konulması önerilmektedir.

D. Yönetim Sistemi

1. Kalite süreçleri, kalite göstergeleri gibi unsurları kapsayan kalite güvence bilgi sisteminin oluşturulması memnuniyet verici olmakla birlikte, Kurumda kullanılan Bilgi Yönetim Sistemi gibi diğer sistemlerle bütünleşmiş edilmesi ve Kalite Yönetim Sisteminin iyileştirme çalışmalarının hızlandırılması sürece katkı sağlayacaktır.
2. Mezunlarla iletişimde birim ve ikili ilişkilerin bulunmasına rağmen yapılandırılmış mezun izleme sisteminin oluşturulmuş olması değerlidir. Mezun izleme sisteminin aktif kullanımı ve iyileştirilmesi, paydaş olarak mezun katkısının alınmasına ve Üniversite'nin kalite süreçlerine destek olarak kazanımlarını güçlendirecektir.
3. Üniversite ve birim danışma kurullarının oluşturulması, bu kurulların kendi çalışma alanı ile ilgili üniversitede karar alma mekanizmalarına katılımlarının etkili ve işlevsel kılınmasının sağlanması Üniversite Yönetiminin tasarrufunda olup gerçekleştirilmesi durumunda kalite süreçlerinin yönetimi ve sürdürülmesi konusunda destek olacağı açıktır.

Değerlendirme Takımı olarak Dicle Üniversitesi'nde gerçekleştirdiğimiz Kurumsal Dış Değerlendirme süreci kapsamında sunulan geri bildirimlerin, Üniversitenin kalite yolculuğunda yönlendirici olmasını ve katkı sağlanmasını dileriz.